

אין עור מלבוך  
עיר יהוד ומיוחדת

# בית שלמה

פרוייקט ה' השנים כסא ודארץ' דעם רגלי אי יא ית בית אשר תבנו לי יא ית מקום מנוחתי

**פר' בלק**  
**תש"פ**  
גליון 212  
**נא לשמור על**  
**קדושת הגליון**  
**נא לא לעיין בו בשעת**  
**התפילה וקריאת התורה**

**לעילוי נשמות**  
מורי ורבי יצחק ב"ר יעקב יגן  
הרה"ק רבי חיים אבישלום ב"ר עזרא  
מו"ר סבי ר' ברוך חיים ב"ר אליעזר  
מו"ר אבי ר' דוד שלום ב"ר שלמה דב  
רבי יעקב ב"ר אשר  
הרה"ק רבי מרדכי ב"ר יחיאל מיכל  
הרה"ק רבי מרדכי ב"ר פינחס  
הרה"ק רבי פנחס שפירא ב"ר משה  
הרה"ק רבי חיים ב"ר משה בן עטר  
"אור החיים"  
הרה"ק רבי דוד משה ב"ר אליעזר זאב  
הרה"ק רבי אריה לייבוש הלברשטאם  
ב"ר שמוחה  
הרה"ק רבי יעקב משה מקאמארנא  
ב"ר אליעזר צבי  
הרה"ק רבי דוד היילפרין ב"ר ישראל  
רבי יהודה בן אשר

**פרפראות בדרך מוסר**  
**על פרשת השבוע**  
בס"ד  
יוצא לאור ע"י עמותת "משנה שלמה" כל הזכויות שמורות

לקבלת גליון זה למייל שלחו בקשה ל- MISHNA.SHLEMA@gmail.com | לתרומות והקדשות ולהפצה 052-580-2345

**"ויאמר מואב אל זקני מדין עתה ילחכו הקהל את כל סביבתינו פלחך השור את ירק השדה ובלק בן צפור מלך למואב בעת ההוא" (כ"ב, ד')**

רש"י - ומה ראה מואב לטול עצה ממדין, כיון שראו את ישראל נוצחים שלא כמנהג העולם, אמרו מנהיגם של אלו במדין נתגדל, נשאל מהם מה מדתו. אמרו לו אין כחו אלא בפיו. אמרו אף אנו נבא עליהם באדם שכחו בפיו

ונשאלת השאלה מדוע הלכו זקני מואב דווקא למקום בו נתגדל משה רע"ה הרי הם ידעו שארבעים שנה הוא כבר לא במדין אולי הוא למד כיצד לנצח מלחמות בזמן שכבר לא היה במדין אי"כ מה חיפשו זקני מואב דווקא במדין אלא מכאן ניתן ללמוד שהכל הולך אחר הראשית אם הבסיס הוא טוב בתחילה אזי גם ההמשך הוא טוב ולכן הלכו זקני מואב להיכן ששם התחיל משה לגדול לבדוק את הבסיס ושם לבדוק מה כוחו שכן כל מה שיוסיף משה לעצמו הוא על סמך היסוד וכן אנו מוצאים אצל ר' עקיבא שבתחילה תורה לא היתה לו אך רחל בת כלאב שבוע מצאה בו מידות טובות כגון ענוה וכו' ואמרה אם הבסיס הוא טוב והמידות טובות אזי באדם כזה יכולה התורה להיכנס ולהתקיים והיא תרומם אותו ותגדל אותו ובאמת כאשר למד ר' עקיבא תורה הוא בנה את עצמו על הבסיס הטוב שכבר היה קיים בו וכך הוא נהיה ר' עקיבא מגדולי התנאים בעם ישראל

וכן אנו מוצאים בברכתו של בלעם (כ"ג, ט') כי מראש צורים אראנו ומגבעות אשורנו ורש"י הקדוש מפרש "אני מסתכל בראשיתם

ובתחילת פרשיהם ואני רואה אותם מיוסדים וחזקים כצורים וגבעות הללו ע"י אבות ואמהות" עכ"ל שמוה למדים כמה חשוב השורש והיסוד של כל דבר

וכן ראיתי בספר מאמר יחזקאל שמדבר מענין הראשית "הכל בתר רישא גריא" (עירובין מ"א). היינו כמו הבניין אם היסוד חזק וטוב, כל הבניין שבונים עליו טוב וחזק, כך בבנין התורה שאמרו רז"ל (ברכות ס"ד). אל תקרי בניך אלא בוניך, אם היסוד היינו הראשון והתחלה הוא חזק וטוב, אזי כל מה שבונה עליו הוא חזק וקיים כמובן, וכנודע מספרים הקדושים על קדש לי כל בכור (שמות יג ב) פירוש כל הראשית והתחלת. ואמר אאמור"ר מוואלין זצק"ל כגון ראשית השנה והחודש והשבוע והיום וימי הבחרות. כמו שנאמר כי מראש צורים אראנו. ופירש רש"י ז"ל אני מסתכל בראשית והתחלת ראשיתם, ואני רואה אותם מיוסדים וחזקים. הכוונה על הראשית והתחלת הנ"ל וכפירש רש"י (כג כד) הן עם כלביא יקום. כשהם עומדין משנתם הן מתגברין כלביא וכארי לחטוף את המצות וכו', עכ"ד הקדושים.

**"ויאמר בלעם לאתון פי התעללת בי לו יש חרב בידי פי עתה הרגתיך" (כ"ב, כ"ט)**

היינו ע"י שהם אווזים חרב בידם להכות ביצה"ר עתה עכשיו היינו מיד ולא מתמהמהים וע"י כך הם מצליחים וכן כתוב הנה מיטתו של שלמה שישים גיבורים סביב לה מגיבורי ישראל כולם אחוזי חרב מלומדי מלחמה איש חרבו על ירכו מפחד בלילות שכן ידוע המובא בספרים כי הלילה הוא זמן התגברות התאוות ולכן הם אחוזי חרב בלילה לתת מכה לתאוה לפני שתתגבר עליהם וכן כותב בעל הנתיבות שלום מסלונים זי"ע על כן יאמרו המושלים בואו חשבון שעל זה נאמר בגמרא אלו המושלים ביצרם היינו שמי שהוא כבר מושל ביצרו יכול להתחשבן ולעשות חשבונות עם היצה"ר ואלו הם הצדיקים אך היהודי שעדיין לא הגיע למדרגה זו צריך לנקוט בפעולה מהירה בלי להשאיר מקום ליצה"ר כדוגמת אותו נזיר שבא מהדרום ושמעון הצדיק כמובא בגמרא עיין שם וכן נאמר "ברב דברים לא יחדל פשע" היינו מדיבורים בלבד לא מתקנים כלום אלא צריך לעשות מעשה דייקא.

רש"י מביא בפירושו על אתר כי דבר זה גנות הוא לבלעם שכן בד"כ הוא יכול להרוג בפיו ואילו אל מול האתון זקוק הוא לחרב כדי להרגה וניתן לפרש בס"ד שגם בלעם הרשע ידע שרק מדיבורים דברים טובים לא יוצאים אלא צריך לעשות מעשה ואם יש משהו שבאמת מפריע צריך להכות אותו חזק ואף לחתוך אותו בחרב אם צריך וזה לימוד שבבילנו שאם יש משהו שמפריע לנו בעבודת ה' יש לעשות פעולה אקטיבית כדי להפטר ממנו ואם צריך להכות אותו חזק ולחתוך אותו וכן ניתן לרמוז דבר זה בפס' הנ"ל ויאמר בלעם לאתון כי התעללת היינו שיאמר האדם לתאוות המגיעות מהנפש הבהמית שבו ראו איזה דברים לא טובים אתם מעוללים לי, בי ואתם מפריעים לי ע"י כך להיות חלק מ"ב שבטי י-ה ופוגעים אתם ב"י ר"ת ב'כנסת י"שראל לו במקום שאני אהיה עם ל"ו הצדיקים שמחזיקים את העולם ונלחמים ביצרם יש שעליהם נאמר כי עתיד הקב"ה לתת להן ש"י עולמות ואין הם נלחמים ביצה"ר חרב בידי עתה הרגתיך

**"פי מראש צורים אראנו ומגבעות אשורנו הן עם לבדד ישכן ובגוים לא יתחשב" (כ"ג, ט')**

דבר, ורצה להיות לו יניקה מהקדושה של ישראל גם כן, ומהיכן, אינו אלא מתורה ותפילה של אדם מישראל כשלומד ומתפלל בישות ובגיאות ובפניות שזה שייך לו, כי מתורה ותפילה שלימה אין לו

כתב הרה"ק רבי יחזקאל מקוממר זי"ע בספרו מאמר יחזקאל "מצאתי כתוב בשם אא"ז זצוק"ל מקאזמיר שאמר על הכתוב כי מראש צורים אראנו, פירוש בלעם היה ראש ומקור לכל הקליפות וצר עינו על כל

עבודתם. צורים אראנו, פירוש שעבודתם זך וצליל ואינו נוגע בשום דבר מהעולם הזה כלל. והם בבחינות כמו הסלע שאין לו שום יניקה מעפר כי אינו גדל לא מחמת הגשמים ולא מחמת טל ולא על ידי שום סיבה כיוצא באלה, רק בגזירת השי"ת שגור שבמקום הזה יהיו סלעים. כן הוא עבודתם אינו תלוי בשום סיבה מהעולם הזה לא בישות ובפניות חלילה, ולא רוצים בעבור זה כבוד או שאר דבר, רק הם עובדים כאשר צויה השי"ת, וממילא אין לו שום שייכות להם עב"ל".

שייכות, וגם רשע גמור אין לו כח כלל, ומה בצע לו מקליפה לבד הוא בעצמו מלא קליפות בלא זה. אך בעוה"ר מתורתו ותפלתו של איש ישראל כשלומד או מתפלל ח"ו בפניות וישות מזה יש לו יניקה רח"ל יותר ויותר, וכשהרשע הזה רצה זאת חלילה, הראו לו מלמעלה שאין לו שום שייכות עם ישראל, לפי שהם בני אברהם יצחק ויעקב אבותינו הקדושים, שעבודתם היה זך כאבן ספיר וכוזה טהור בלי שום נגיעה מהעולם הזה כלל. וזהו שהתחיל לו מראש צורים אראנו, אני מסתכל בראשיתם מהיכן שנולדו ורואה אני

**מה טבו אהליך יעקב משפנתיה ישראל (כ"ד, ה')**

וטהרה בבית כזה שוכן הקב"ה ואיך זוכים שיהיה בית של קדושה רק ע"י לימוד התורה וקיום המצוות בענווה. וכשהרציתי את הדברים לפני ידידי ורעי הוסיף לי מדליה וכן בחילופיהן היינו שמי שהוא גאותן אין הקב"ה שוכן בקרבו שכן ידוע כי מי שהוא בעל גאוה וגסות הרוח אין הוא והקב"ה יכולים לדור יחד בעולם כמובא במסכת סוטה (ה', ע"א) "אמר הקב"ה אין אני והוא יכולים לדור בעולם, שנאמר (תהילים קא, ה) "גבה עיניו ורחב לבב אתו לא אוכל" וכן אנו מוצאים כי הדברים מתיישבים כפתור ופרח עם הגמרא בסוטה (ד', ע"ב) "כל מי שיש בו גסות הרוח, כאלו עובד עבודת-כוכבים. כתיב הכא 'תועבת ה' כל גבה לב', וכתיב התם 'לא תביא תועבה אל ביתך' (דברים ז, כו). ויש אומרים כאילו בא על עריות, דכתיב 'כי את כל התועבת האל עשו וגו'" (ויקרא יח, כז) שכן מי שיש בו גאוה מתקיים בו כל הנ"ל ר"ל היפך מה שראה בלעם בעם ישראל

ניתן לראות בס"ד בפס' זה רמז לדרך העבודה של היהודי שכן מה רומז על מידת הענווה כמו שאמר משה רע"ה 'ואנחנו מה' כנודע והענווה היא הבסיס והיסוד לכל וע"י שהאדם בענווה ולא גאותן זוכה הוא לטבו אהליך יעקב היינו זוכה לתורה שכן טבו אותיות טוב ואין טוב אלא תורה שנאמר "כי לקח טוב נתתי לכם" וכן אהליך יעקב רומזים על התורה כמו שנאמר "ועקב איש תם יושב אהלים" (בראשית כ"ה, כ"ז) ורש"י מפרש על אתר "אהלו של שם ואהלו של עבר" שהיה יושב ועוסק שם בתורה וע"י לימוד התורה וקיום המצוות יצליח האדם לתקן את עצמו בכל מידותיו וע"י כך יזכה למשכנותיך ישראל היינו שהקב"ה ישכון בתוכו כמו שנאמר "ושכנתי בתוכם". לאור האמור יובן גם פירושו של רש"י מה טבו אהליך - "על שראה פתחיהם שאינן מכונין זה מול זה" היינו ראה שיש בהם צניעות שכל משפחה מופרדת מחברתה ולא כולם נמצאים יחד בערבוביה ואיך זוכים לכך רק אם בבית יש קדושה והקב"ה שוכן בתוך הבית וזהו שמפרש רש"י על הפס' "ועשו לי מקדש ושכנתי בתוכם" (שמות כ"ה, ח) ועשו לשמי בית קדושה היינו אם בבית שומרים על קדושה

**משנת הצדיק - רבי חיים בן עטר - אור החיים הקדוש ט"ו תמוז (יום שני)**

נולד במרוקו לאביו רבי משה זצ"ל את מרבית שנותיו, כארבעים שנה, חי רבי חיים בן עטר במרוקו. בתקופה זו היה מוכר בעיקר בקרב יהדות מרוקו. בהיותו בן ארבעים ושלוש עלה לארץ ישראל עם שתי נשותיו וחבורת תלמידים שהתעתדה להקים בארץ ישראל ישיבה שנקראה "מדרש כנסת ישראל". נפטר כשנה לאחר בואו לירושלים, בשנת תק"ג, בהיותו בן 47. ומנוחתו כבוד בהר הזיתים בירושלים. את תורתו למד מסבו רבי חיים זצ"ל. נקרא אור החיים הקדוש ע"ש ספרו החשוב אור החיים על התורה. סגולה מפורסמת היא שאדם יקבל על עצמו ללמוד בקביעות בביאורו של 'אור החיים' על התורה, ובכך יזכה לבנים צדיקים עוסקים בתורה ובמצוות. את הקשר בין הסגולה לבין לימוד בספרו של 'אור החיים', הסביר האדמו"ר מגור בעל ה'לב שמחה' כי ל'אור החיים' בעצמו לא היו ילדים, וממילא כל כוח ההולדה שלו טמון בספרו הקדוש. משום כך כל קטע וקטע בספר קדוש זה מסוגל לזרע קדוש. לימוד בספר 'אור החיים' מסוגל לישועות רבות. הוא מהווה סגולה לאמונה (בשם ר' יוחנן מקרלין), לרפואה (מובא ב'אמרי פנחס'), לעושר ואריכות ימים (מובא ב'סגולת משה'), להינצל בעת צרה (בשם ר' חיים פלאגי בשם החיד"א), ליראת שמים (מובא ב'אור הבהיר') ולטהרת הנשמה (בשם האדמו"ר מרוזין). בספר 'קיימו וקיבלו' כתוב כי מקובל מפי צדיקים שמי שלומד את פירושו של 'אור החיים' על פרשיות אחרי מות וקדושים מובטח לו שלא ייפטר מן העולם בלא תשובה. (הדברות)

**דובב שפתי ישנים - ליקוטים מספרים שפחות מוכרים**

**אמרי אברהם - הרה"ק רבי אברהם בן מאיר צבי אנגלרד זצוק"ל זי"ע**

**"הן עם פלביא יקום ונארי יתנשא לא ישפב עד יאכל טרף ודם חללים ישתה" (כ"ג, כ"ד)**

הן עם פלביא יקום וגו'. אפי' כרע רבץ כדרך האריה שנראה כאלו הוא שוכב עייף ופתאום הוא מתגבר ועל אויביו יצריח, כן בני"ג, אפי' שיהיה ח"ו להם איזה נפילה בבחי' כרע שכב, אבל כארי וכלביא יקום ויתנשא וילחום מול כל כוחות הרע מבפנים ומבחוץ, ואדרבה לא ישכב עד אשר יאכל טרף, כידוע הביאור עה"פ כי תצא למלחמה על אויביך הפנימי, כח היצר והרע, ונתנו ה' אלקיך בידך ושבת שביו, שאדרבה אח"כ נעשה הירידה צורך עליה להשיב שביו הניצוצות הקדושות שהיו בשבי, ואתה תשיב אל ה' הטרף ממרחק ודם חללים ישתה ממה שהיה מחולל מן הקודש ע"י מסירות נפש של הקרבת דמו וחלבו לפני המקום יתברך או ישתה דם חללים להעלותם קודש לה'.

**סגולה לפרנסה - ועצת ה' היא תקום**

**"רבות מחשבות בלב איש ועצת ה' היא תקום" (משלי י"ט, כ"א)**

ה' וכן אנו מוצאים אצל בלק שתכנן איך לנצח את עם ישראל וכמה כספים בזבו על כך מתוך מחשבה שבלעם יוכל לעזור לו רק דבר אחד הוא לא לקח בחשבון כי הקב"ה הוא המנהל את העולם וגם אם בלעם יבוא הקב"ה יכול לשים לו דברים אחרים בפיו ולא בהכרח לפי רצון בלק ועל כן יש על האדם לשקע את רוב מחשבתו בעסק התורה ובקיום המצוות וזמן קצר להשאיר גם לדברים הגשמיים שעליו לעשות שכן ממילא רבות מחשבות בלב איש ויכולים להיות לאדם הרבה תכנונים אך בסוף עצת ה' היא תקום היינו שכל מה שה' יעשה בסוף יהיה לנו לטובה ולתקומה אבי"ר